EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0336/2013

18.10.2013

PRANEŠIMAS

dėl Europos Parlamento santykių su nacionalinėms vyriausybėms atstovaujančiomis institucijomis
(2012/2034(INI))

Konstitucinių reikalų komitetas

Pranešėjas: Alain Lamassoure

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI 7

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos Parlamento santykių su nacionalinėms vyriausybėms atstovaujančiomis institucijomis
(2012/2034(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 15 ir 16 straipsnius ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 235 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 25 ir 26 d., 2010 m. birželio 17 d., 2010 m. rugsėjo 16 d., 2010 m. spalio 28 ir 29 d., 2010 m. gruodžio 16 ir 17 d., 2011 m. vasario 4 d., 2011 m. kovo 24 ir 25 d., 2011 m. birželio 23 ir 24 d., 2011 m. spalio 23 d., 2011 m. gruodžio 9 d., 2012 m. kovo 1 ir 2 d., 2012 m. birželio 28 ir 29 d., 2012 m. spalio 18 ir 19 d., 2012 m. gruodžio 13 ir 14 d., 2013 m. vasario 7 ir 8 d., 2013 m. kovo 14 ir 15 d. ir 2013 m. birželio 27 ir 28 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovų pareiškimus po 2011 m. spalio 26 d. ir 2012 m. sausio 30 d. Europos Vadovų Tarybos narių neoficialių susitikimų,

– atsižvelgdamas į savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliuciją dėl Lisabonos sutarties poveikio Europos Sąjungos institucijų tarpusavio pusiausvyros vystymuisi[1],

– atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl geresnio 2014 m. Europos Parlamento rinkimų organizavimo[2],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48, 110 ir 127 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A7-0336/2013),

A. kadangi Lisabonos sutartimi Europos Vadovų Tarybai, nekeičiant jos vaidmens, buvo suteiktas Europos Sąjungos institucijos statusas, nes pagal Europos Sąjungos sutarties 15 straipsnio 1 dalį „Europos Vadovų Taryba deramai skatina Sąjungos vystymąsi ir nustato bendrąsias politikos gaires ir prioritetus. Ji nevykdo teisėkūros funkcijų“,

B. kadangi Parlamentas puikiai supranta, kad Europos Vadovų Taryba yra nepriklausoma, ir suvokia vaidmenį, kurį jai suteikia Sutartys;

C. kadangi vis dėlto spaudžiant krizei Europos Vadovų Tarybos vaidmuo gerokai sustiprėjo: padaugėjo neeilinių susitikimų, jos lygmeniu keliami klausimai, kurie paprastai sprendžiami Ministrų Tarybos lygmeniu; kadangi šiuo atžvilgiu Europos Vadovų Taryba pažeidė esminę Sutarties nuostatą, pagal kurią ji neturi teisėkūros funkcijų;

D. kadangi valstybių ar vyriausybių vadovų bandymai imtis tarpvyriausybinių priemonių

[1] 2009 m. gegužės 7 d. priimti tekstai, P6_TA(2009)0387.
[2] 2013 m. liepos 4 d. priimti tekstai, P6_TA(2009)0323.

kelia grėsmę Bendrijos metodui ir prieštarauja Sutartims;

E. kadangi siekiant padidinti sprendimų priėmimo proceso demokratiškumą turi būti įgyvendintos tinkamos parlamentinio tikrinimo priemonės;

F. kadangi pagal Lisabonos sutartį Europos Vadovų Tarybos narės atsiskaito individualiai savo nacionaliniams parlamentams, bet kartu yra atskaitingos tik sau;

G. kadangi Europos Vadovų Tarybos pirmininkui buvo suteiktas pasiūlymų teikimo vaidmuo, kurį jis dažniausiai atlieka kartu su kitų institucijų pirmininkais, ir kadangi dėl to jis *de facto* tapo vyriausiuoju valstybių narių derybininku tais klausimais, kuriems įsigaliojus Lisabonos sutarčiai taikoma bendro sprendimo procedūra;

H. kadangi tardamasis su Parlamento vadovybe ir visų pirma keisdamasis raštais pirmininkas H. Van Rompuy stengėsi kuo labiau atsižvelgti į informavimo ir skaidrumo reikalavimus: sprendžiant ne vieną svarbų klausimą jis asmeniškai susitiko su Parlamento komitetų pirmininkais, pranešėjais ir atstovais; taip pat raštu atsakė į pateiktus klausimus; reguliariai teikdavo plenarinėse sesijose arba išplėstinei Pirmininkų sueigai pranešimus dėl Europos Vadovų Tarybos susitikimų ir turėjo daug kontaktų su frakcijų pirmininkais;

I. kadangi verta šią praktiką įforminti, kad ji būtų precedentas ateičiai, ir kadangi ją taip pat verta patobulinti; kadangi ES patentų sistemos srityje Europos Vadovų Taryba iškėlė abejonių dėl Parlamento ir Tarybos sudaryto teisėkūros susitarimo; kadangi ekonominio valdymo srityje Europos Vadovų Taryba manė esant naudinga dar kartą derėtis dėl nuostatų, kurios identiškos pagal ankstesnį reglamentą jau taikomoms nuostatoms; kadangi ES bankų priežiūros institucijos klausimu Europos Vadovų Taryba iš pradžių priėmė vieną, o po metų kitą vieną kitai prieštaraujančias pozicijas, nors būtų galėjusi to išvengti, jei būtų labiau atsižvelgusi į Parlamento poziciją; kadangi derybos dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos buvo vedamos vykdant tikrą teisėkūros „šantažą“, nes vienbalsiškumas, kuris teisiškai privalomas Taryboje, galėjo būti pasiektas tik iš anksto susitarus dėl kai kurių pagrindinių politinių pasirinkimų finansuotinų politikos krypčių teisėkūros reglamentuose, o tai sumažino Parlamento vaidmenį šiose srityse, tepaliekant jam galimybę keisti antraeiles nuostatas;

J. kadangi visų šių dokumentų, iš esmės pačių svarbiausių, srityje nebuvo vykdomas įformintas Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos dialogas ir tai neleido Parlamentui visavertiškai atlikti Sutartyse numatyto vienos iš teisėkūros institucijų vaidmens; kadangi dažnai paaiškėdavo, jog oficialūs Parlamento atstovų dialogo partneriai neturėjo galių savo vyriausybių vardu daryti kompromisus; kadangi teoriškai jie tebėra atsakingi už Europos Vadovų Tarybos susitikimų rengimą, vis mažiau kyla abejonių dėl to, kad pareigas einantis Tarybos pirmininkas ir Bendrųjų reikalų taryba[1] atlieka viso labo nežymų arba techninį vaidmenį; kadangi tradicinė įžanginė Europos Parlamento pirmininko kalba Europos Vadovų Tarybos susitikimų pradžioje nėra pakankama procedūra;

K. kadangi Europos Parlamentas negali prieš Europos Vadovų Tarybos susitikimus pasikviesti diskusijai Europos Vadovų Tarybos pirmininko; kadangi Parlamentas pats gerai nepasirengia diskusijoms, per kurias po Europos Vadovų Tarybos susitikimų atsiskaito jos

[1] Žr. Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnį.

pirmininkas;

L. kadangi vis dėlto sveikintina, jog keletas ES valstybių narių vyriausybių vadovų siekia dalyvauti Parlamento diskusijose dėl Europos ateities;

M. kadangi Ministrų Tarybos veiksmai kelia didelį susirūpinimą ir kadangi neatrodo, jog Europos Vadovų Taryba ar rotacijos būdu pirmininkaujančios valstybės narės galėtų užtikrinti, kad jos darbas atitiktų pageidautinus tinkamo tempo, strategijos, nuoseklumo, suderinamumo ar skaidrumo standartus; kadangi šie antrosios teisėkūros institucijos trūkumai turi neigiamos įtakos Europos Sąjungos teisėkūros procesui;

N. kadangi po būsimų Europos Parlamento rinkimų pirmą kartą bus taikoma Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 7 dalis; kadangi šia esmine nuostata siekiama užtikrinti, kad Komisijos pirmininką rinktų piliečiai, pagal parlamentinės sistemos nuostatas rinkdami jiems atstovaujančius Parlamento narius; kadangi šį tikslą galima pasiekti tik tuomet, jeigu Europos politinės partijos, Parlamentas ir Europos Vadovų Taryba imasi veiksmų šioje srityje, vykdydami atitinkamas savo pareigas, ypač rengdami konsultacijas dėl deklaracijos Nr. 11, pridėtos prie Lisabonos sutarties, įgyvendinimo;

1. mano, kad atsižvelgiant į ketverių pastarųjų metų patirtį būtina gerinti ir įforminti Europos Vadovų Tarybos ir Parlamento darbo santykius: tai galėtų būti padaryta bendro pareiškimo ar tarpinstitucinio susitarimo forma arba apsikeičiant raštais;

2. laikosi nuomonės, kad, išskyrus neatidėliotinos skubos atvejus, prieš visus Europos Vadovų Tarybos susitikimus turi vykti padedančios priimti rezoliuciją diskusijos Europos Parlamente, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas turėtų asmeniškai atvykti į Europos Parlamentą pristatyti į darbotvarkę įtrauktus klausimus; mano, kad Parlamentas ir Europos Vadovų Taryba turėtų organizuoti savo darbą taip, kad Parlamentui būtų suteikta galimybė savo nuomonę šiais klausimais pareikšti laiku, o Europos Vadovų Tarybos pirmininkas galėtų pateikti pranešimą plenariniame posėdyje po kiekvieno Europos Vadovų Tarybos susitikimo; pabrėžia, kad, jei įmanoma, Europos Vadovų Tarybos susitikimai neturėtų vykti per Europos Parlamento plenarinių sesijų savaites;

3. primena, kad Europos Vadovų Tarybos išvados atitinka derybinius nurodymus Ministrų Tarybai ir jokiu atveju jos nėra galutinės ribos, kurių negalima peržengti derybose su Parlamentu; prašo į Europos Vadovų Tarybos išvadas įterpti standartinę formuluotę, kuria būtų primenamos Europos Sąjungos sutarties 15 straipsnio 1 dalies nuostatos;

4. reikalauja, kad, kai Parlamento ir Tarybos atstovai vykdydami teisėkūros procedūrą sudaro susitarimą, Europos Vadovų Taryba neleistų sau vėliau atskleisti jo turinio, nebent Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė nurodo, kad tai *ad referendum* susitarimas;

5. siūlo kartą per metus pakviesti Europos Vadovų Tarybos pirmininką ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai kartu su Komisijos pirmininku dalyvauti bendrosiose diskusijose dėl Sąjungos vidaus ir išorės padėties, ir šios diskusijos neturi sutapti su esamomis kasmetinėmis diskusijomis apie Sąjungos padėtį, per kurias Komisijos pirmininkas Parlamentui, kuriam jis atskaitingas, pristato savo darbo programą ir veiksmų ataskaitas;

6. primena, kad skirtingai, nei Komisijos primininkas, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas nėra atskaitingas Parlamentui ir kad rengiant diskusijas, kuriose jis dalyvauja, į tai turėtų būti atsižvelgiama, sudarant sąlygas ne tik frakcijų pirmininkams, bet ir kitiems Parlamento nariams diskutuoti su Europos Vadovų Tarybos pirmininku; tačiau mano, kad klausimų, į kuriuos atsakoma raštu, procedūra nėra tinkama;

7. prašo, kad kaskart, kai Europos Vadovų Taryba imasi veiksmų plano ar procedūrų, kuriose gali būti teisėkūros aspektų, bendraujant su Parlamentu tokiu būdu, kuris būtų tinkamas kiekvienu konkrečiu atveju, laiku būtų nusprendžiama įtraukti Europos Parlamentą; primygtinai reikalauja, kad Parlamento pirmininkas visapusiškai dalyvautų Europos Vadovų Tarybos susitikimuose, kuriuose sprendžiami tarpinstituciniai klausimai; Europos Parlamentas ir Europos Vadovų Taryba atitinkamai pritaikytų savo vidaus darbo tvarkos taisykles, kad jose patikslintų, kaip renkami atitinkami jų atstovai, kokiu būdu jiems suteikiami derybų įgaliojimai ir kaip jie apie tas derybas teikia ataskaitas;

8. ragina Europos Vadovų Tarybą prieš prasidedant Europos Parlamento rinkimų kampanijai per Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos konsultacijas, kurios turėtų būti rengiamos siekiant įgyvendinti prie Lisabonos sutarties pridėtą deklaraciją Nr. 11, aiškiai pranešti, kaip skiriant Komisijos pirmininką ji ketina atsižvelgti į Europos Sąjungos piliečių pasirinkimą pagal Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 7 dalį; primena, kad svarbu didinti rinkimų kampanijos matomumą ir sustiprinti jos europinį pobūdį; ragina kiekvieną Europos Vadovų Tarybos narį iš anksto pranešti, kaip siūlydamas vieną ar kelis kandidatus eiti Komisijos nario, skiriamo iš jo šalies, pareigas jis ketina atsižvelgti į savo šalies piliečių balsavimą;

9. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai ir Komisijai, taip pat valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovams ir parlamentams.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	14.10.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 22 –: 4 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Søren Bo Søndergaard, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Elmar Brok, David Campbell Bannerman, Dimitrios Droutsas, Isabelle Durant, Marietta Giannakou, Alain Lamassoure, Andrej Plenković
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Edward McMillan-Scott, Elisabeth Morin-Chartier, Catherine Trautmann